

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LEGNICY
POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W LEGNICY

ul. Mickiewicza 24, 59-220 Legnica, e-mail: psse.legnica@pis.gov.pl

Centrala 76 724-53-10, Dyrektor 76 724-53-10, Fax 76 724-53-11

Całodobowy tel. alarmowy: 600-312-142 REGON: 390490660 NIP: 691-180-09-49

AB 636

ODDZIAŁ
LABORATORYJNY

Akredytacja AB 636
obejmuje:

Badania chemiczne wody

Badania właściwości
fizycznych wody

Badania mikrobiologiczne
wody, żywności, próbek
środowiskowych
z obszaru produkcji
żywności i obrotu
żywnością oraz próbek
z powierzchni tusz
zwierząt rzeźnych

Badania mikrobiologiczne
wymazu z kału

Badania skuteczności
procesu sterylizacji

SEKCJA
PRÓBOBIORCÓW
I ORZECZNICTWA

Akredytacja AB 636
obejmuje:

Pobieranie wody
do spożycia do badań:
mikrobiologicznych,
chemicznych i właściwości
fizycznych.

Pobieranie próbek wody
do badań
mikrobiologicznych

Badania chemiczne
i właściwości fizycznych
wody wykonywane
w miejscu pobrania
próbki (temperatura,
stężenie chloru wolnego,
całkowitego)

Legnica, dnia 31 stycznia 2020 r.

HK.500.8.2020.RL.1023

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
z wodociągów sieciowych na terenie powiatu legnickiego i miasta Legnica
za II półrocze 2019 r.

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legnicy przedstawia okresową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za II półrocze 2019 roku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legnicy, w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobierał do badań laboratoryjnych próbki wody z poszczególnych wodociągów, zgodnie z Rocznym harmonogramem poboru próbek wody w stałych punktach poboru. Badania jakości wody wykonywane były ponadto w ramach wewnętrznej kontroli jakości, do prowadzenia której są zobowiązane przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Przedsiębiorstwa wodociągowe ustaliły z PPIS w Legnicy harmonogramy pobierania próbek wody, a po wykonaniu badań, sprawozdania przekazywały PPIS w Legnicy.

W II półroczu 2019 r., w ramach nadzoru prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną, pobrano do badań laboratoryjnych 37 próbek wody uzdatnionej, pochodzącej z wodociągów sieciowych, natomiast przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zbadały łącznie 104 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legnicy dokonał oceny jakości wody zarówno na podstawie sprawozdań z badań przekazywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe, jak i z badań własnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legnicy, na podstawie prowadzonego w II półroczu 2019 r. nadzoru nad jakością wody, stwierdził **przydatność wody do spożycia przez ludzi** w wodociągach sieciowych:

- Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Legnicy,
- Wodociąg sieciowy w Chojnowie,
- Wodociąg sieciowy w Krotoszycach,

- Wodociąg sieciowy w Lisowicach,
- Wodociąg sieciowy w Okmianach,
- Wodociąg sieciowy w Prochowicach,
- Wodociąg sieciowy Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Legnicy
- Wodociąg na terenie miejscowości Czerwony Kościół w gminie Krotoszyce, zaopatrywany w wodę z wodociągu Podolany, znajdującego się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Złotoryi.

W wodociągu sieciowym w Czernikowicach oraz w części wodociągu sieciowego w Okmianach – na terenie gminy Miłkowice, jakość wody nie odpowiadała wymaganiom, w związku z czym PPIS w Legnicy prowadził postępowania administracyjne wobec administratorów wodociągów.

W wodociągu sieciowym w Czernikowicach, stwierdzono ponadnormatywne wartości azotanów w zbadanych próbkach wody:

- w dniu 18 czerwca 2019 r. – 51,7 mg/dm³,
- w dniu 5 czerwca 2019 r. – 52 mg/l.

Najwyższa wartość dopuszczalna dla tego parametru wynosi 50 mg/dm³. W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legnicy w dniu 16 lipca 2019 r. wydał decyzję o **warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi**. Wydając tę decyzję PPIS w Legnicy wziął pod uwagę deklarację GZGKiM w Chojnowie, że zaplanowane działania doprowadzą do uzyskania właściwej jakości wody w terminie nie dłuższym niż miesiąc od daty otrzymania wyników badań. Jednak, w związku z brakiem skutecznych efektów podejmowanych działań naprawczych (wyniki ponownych badań wykazywały wartości azotanów od 55 mg/l do 56 mg/l), GZGKiM w Chojnowie wystąpił do PPIS w Legnicy z pismem z dnia 25 lipca 2019 r. o wydanie zgody na odstępstwo od wymaganej jakości wody na czas potrzebny do zamontowania filtrów – ok. 4 miesiące. Po otrzymaniu kompletnej dokumentacji w sprawie, PPIS w Legnicy wydał w dniu 16 października 2019 r. decyzję Nr 960/19, w której udzielił **zgody na odstępstwo od wymaganej jakości wody** przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej w wodociągu sieciowym w Czernikowicach w zakresie azotanów na okres do 31 stycznia 2020 r., ustalając do tego czasu dopuszczalną wartość dla azotanów: 65 mg/l. Jednocześnie PPIS w Legnicy nakazał Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkańczej w Chojnowie:

- Podjąć skuteczne działania naprawcze i zapewnić w wodociągu sieciowym w Czernikowicach wodę o jakości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie do 31 stycznia 2020 r.
- Do czasu uzyskania właściwej jakości wody w wodociągu sieciowym w Czernikowicach, zapewnić wodę o odpowiedniej jakości (butelkowaną) do picia i przygotowywania posiłków dla dzieci do 6 miesiąca życia, kobiet w ciąży oraz osób z genetycznie uwarunkowanym niedoborem dehydrogenazyglukozo-6 fosforanowej.
- W okresie obowiązywania odstępstwa, przeprowadzać dodatkowe badania jakości wody w zakresie azotanów oraz mętności, stężenia azotynów, jonu amonu, E. coli, enterokoków i bakterii grupy coli z częstotliwością raz na kwartał.

Wójtowi Gminy Chojnów przekazano jednocześnie komunikat o jakości wody w wodociągu sieciowym w Czernikowicach, w celu wykorzystania zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W komunikacie zawarto zalecenia dotyczące bezpiecznego korzystania z wody: *Woda z wodociągu sieciowego w Czernikowicach, z uwagi na zawyżone wartości azotanów, nie może być wykorzystywana do pojenia i przygotowywania posiłków dla dzieci do 3 miesiąca życia. Spożycie tej wody nie jest zalecane również dla dzieci starszych, zwłaszcza do 6 miesiąca życia oraz kobiet w ciąży. Woda może być wykorzystywana do celów spożywczych (do bezpośredniego spożycia, do picia i przygotowywania posiłków) oraz do wszelkich innych celów domowych przez dotychczasowych konsumentów przez ściśle określony czas – nie dłuższy niż konieczny do przeprowadzenia skutecznych działań naprawczych, wstępnie określony jako 3-4 miesiące.*

W ramach działań naprawczych Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie zamontował na stacji uzdatniania wody w Czernikowicach dodatkowe filtry, służące do usuwania azotanów z wody. GZGKiM w Chojnowie uzyskał pozytywną ocenę higieniczną PPIS w Legnicy dla zastosowanych materiałów i wyrobów do uzdatniania wody.

Pismem z dnia 28 października 2019 r. GZGKiM w Chojnowie przekazał wstępne wyniki badań wody, przeprowadzonych w dniu 21 października 2019 r., które wykazały poprawę jakości wody – stwierdzono stężenie azotanów na poziomie 50 mg/l. Kolejne badania przeprowadzone w dniu 26 listopada 2019 r. wykazały, że jakość wody pod względem zawartości azotanów w wodzie uzdatnionej uległa dalszej poprawie – stwierdzono wartość: 45 mg/l. Pozostałe zbadane parametry również spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Powyższe wskazuje, że podjęte działania pozwoliły uzyskać zgodną z wymaganiami jakość wody w wodociągu sieciowym w Czernikowicach.

W II półroczu 2019 r. w 13 próbkach pobranych z wodociągu sieciowego w Okmianach, w tym w 11 pobranych na terenie gminy Miłkowice, stwierdzono nieprawidłowe wartości pH – od 6,04 do 6,33 (wartość wymagana: 6,5-9,5). Zaniżona wartość pH, stwierdzona w 2 próbkach pobranych z wodociągu sieciowego w Okmianach na terenie gminy Chojnów została skorygowana do wartości zgodnych z wymaganiami, natomiast na terenie gminy Miłkowice, podejmowane działania nie skutkowały poprawą jakości wody. W związku z powyższym, w dniu 26 lipca 2019 r. PPIS w Legnicy wydał decyzję o **warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi** z wodociągu sieciowego na terenie gminy Miłkowice, zaopatrywanego z wodociągu sieciowego w Okmianach. W decyzji zobowiązano Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach do podjęcia skutecznych działań naprawczych i zapewnienia w wodociągu sieciowym na terenie Gminy Miłkowice, zaopatrywanego z wodociągu sieciowego w Okmianach, wody o jakości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie do 31 października 2019 r. Natomiast do czasu uzyskania poprawy jakości wody do wartości zgodnych z wymaganiami, PPIS w Legnicy nakazał monitorować jakość wody w zakresie parametrów grupy A, określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia

2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), w punktach zgodności zlokalizowanych w miejscowościach Głuchowice, Grzymalin i Kochlice.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legnicy przeprowadził w dniu 13 listopada 2019 r. badania w celu sprawdzenia realizacji nakazów w/w decyzji. W wyniku badań stwierdzono nadal utrzymujące się zaniżone wartości pH (wartość wymagana: od 6,5 do 9,5) w punktach:

- Głuchowice 23, kran przy zlewozmywaku – pH: 6,22
- Grzymalin – hydrofornia przy domu nr 11, kran przy umywalce – pH: 6,28
- Bar „u Antka” w Kochlicach, kran przy zlewozmywaku w kuchni – pH: 6,27.

Powyższe wyniki wskazywały na brak realizacji punktu 2a decyzji PPIS w Legnicy Nr 672/19 z dnia 26 lipca 2019 r., w którym nakazano: podjąć skuteczne działania naprawcze i zapewnić w wodociągu sieciowym na terenie Gminy Miłkowice, zaopatrywanego z wodociągu Okmiany, wodę o jakości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w terminie do 31 października 2019 r. W związku z powyższym, PPIS w Legnicy wezwał Stronę zobowiązaną, tj. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach (Upomnienie Nr 8/19 z dnia 19 listopada 2019 r.) do wykonania powyższego obowiązku w terminie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia.

Strona zwróciła się pismem z dnia 25 listopada 2019 r., znak: TE.III.4515.48.2019 (data wpływu do PSSE w Legnicy – 13.12.2019 r.), z prośbą o przedłużenie okresu stwierdzającego warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego na terenie gminy Miłkowice, zaopatrywanego z wodociągu Okmiany do dnia 31 stycznia 2020 r. w celu poprawy jej jakości pod względem poziomu pH. Jednocześnie wnioskodawca określił, że działania będą polegać na podniesieniu stężenia wodorotlenku sodu w przedmiotowym wodociągu. Decyzją Nr 44/20 z dnia 14 stycznia 2020 r. PPIS w Legnicy przedłużył termin realizacji nakazów nałożonych decyzją Nr 672/19 do 31 stycznia 2020 r.

W II półroczu 2019 r. stwierdzano, ponadto, przekroczenia dopuszczalnych wartości pH i mętności w wodzie w sieci wodociągowej na terenie miasta Chojnowa:

- odczyn (pH) – w 4 próbkach - wartości od 6,09 do 6,3 (wartości wymagane: od 6,5 do 9,5)
- mętność – w 7 próbkach - wartości od 1,14 do 3,04 NTU (wartość zalecana: do 1,0 NTU).

Z uwagi na zbyt niskie pH wody Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej podejmował doraźne działania naprawcze – dodawanie tlenku magnezu do wody. Działania te przynosiły krótkotrwały efekt w postaci poprawy jakości wody w zakresie pH (odczynu), natomiast powodowały wzrost mętności wody. Wymagana jest modernizacja systemu uzdatniania wody, która pozwoli uzyskać trwale właściwe wartości pH wody, bez podnoszenia wartości mętności.

Zaniżona do poziomu ok. 6,00 wartość pH wody nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi, jednak jest jednym z najważniejszych parametrów eksploatacyjnych. Odczyn wody podawanej do sieci wodociągowej musi być kontrolowany i korygowany do wartości zgodnych z przepisami, żeby przeciwdziałać korozji sieci i instalacji wodociągowej. Brak tych działań może doprowadzić do zanieczyszczenia wody do picia oraz wpływać niekorzystnie na jej smak i wygląd.

Pozostałe stwierdzane nieprawidłowe wartości badanych parametrów były krótkotrwałe i nie powtarzały się w kolejnych pobranych próbkach:

- ogólna liczba mikroorganizmów: > 300 jtk w 1 ml (zalecana wartość: ≤ 200 jtk w 1 ml w kranie u konsumenta) – w jednej próbce pobranej z wodociągu sieciowego w Krotoszycach w punkcie: sklep spożywczy w Winnicy 37C
- mętność: 7,7 NTU (wartość dopuszczalna – 1 NTU) w jednej próbce pobranej z wodociągu sieciowego w Prochowicach w punkcie poboru w Prochowickim Ośrodku Kultury i Sportu
- ogólna liczba mikroorganizmów: 300 jtk w 1 ml (zalecana wartość: ≤ 200 jtk w 1 ml w kranie u konsumenta) w próbce pobranej w punkcie Hydrofornia dla wsi Czerwony Kościół
- pH (odczyn) – 6,27 (wartość wymagana – od 6,5 do 9,5) w próbce pobranej w punkcie Czerwony Kościół, Świetlica Wiejska
- mętność: 1,66 i 1,9 NTU (wartość dopuszczalna – 1 NTU) w dwóch próbkach pobranych z wodociągu sieciowego LPWiK S.A. w punkcie hydrofornia ul. Działkowa w Legnicy
- żelazo: 338 µg/l (wartość dopuszczalna – 200 µg/l) w jednej próbce pobranej z wodociągu sieciowego LPWiK S.A. w punkcie hydrofornia ul. Działkowa w Legnicy.

Przekroczenia te nie miały wpływu na ocenę jakości wody w wodociągach sieciowych.

z up. Państwowego
Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Legnicy

mgr inż. Elżbieta Klimas
Kierownik Oddziału Epidemiologii

